

۱۸ مهرماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی
 ۱۵ شوال ۱۳۹۶ هجری
 ۱۰ اکتبر ۱۹۷۶ میلادی
 یکشنبه

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۸) مهرماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

اساسی اعضاء ۲۶ کمیسیون پارلمانی و هیئت رئیسه آنها.
 ۳- تصویب صورت جلسه شماره ۵۶ مورخ
 ۱۴ مهرماه ۲۵۳۵ .
 ۴- ختم جلسه .

۱- قرائت اساسی غائبین جلسه قبل .
 ۲- قرائت اساسی هیئت رئیسه شعب ششگانه و

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱۱/۵ روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۷/۱۴ تشکیل شد و هیئت
 رئیسه هر شعبه بشرح پیوست انتخاب گردید .
 باتقدیم احترام - رئیس اداره کل قوانین:
 سید حسن جزایری

شعبه اول

رئیس - آقای حسن صدر
 نواب رئیس - آقایان: جعفر جوادی - عنایت الله قائمی
 مخبر - آقای منوچهر یزدی
 منشی ها : بانو لطیفه وحیدی - آقای رضی چلاجور
 شعبه دوم

رئیس - آقای میراسدالله موسوی ماکوئی
 نواب رئیس - آقایان : دکتر بوذرجمهر
 قدرت الله واحدی
 مخبر - آقای نصرالله منتظری
 منشی ها : آقایان عبدالله قراگزلوشجاعی - سیدجلال
 تقوی لاریجانی

شعبه سوم

رئیس - آقای دکتر محمد بقائی یزدی
 نواب رئیس آقایان: احمد جلالیان - نظام الدین بزرگ زاده

۱- قرائت اساسی غائبین جلسه قبل .

رئیس -- اساسی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

آقایان : اسکندری -- دکتر بقائی یزدی - پزشکی --
 توکلی - جعفر جوادی - دانشمند - کریم بخش
 سعیدی - عطائی - کیوان - ماحوزی - مظهری -
 نواب صفا - وکیل گیلانی - پروفیسور یغمائی -
 میرلاشاری -- بانو زاهدی - بانو ضرابی - بانو برومند .

۲- قرائت اساسی هیئت رئیسه شعب ششگانه و

اساسی اعضاء ۲۶ کمیسیون پارلمانی و هیئت رئیسه آنها.
 رئیس - اساسی هیأت رئیسه شعب و اساسی اعضاء
 کمیسیونها و هیأت رئیسه آنها برای اطلاع مجلس
 قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

شعب مقررعه هفدهم شهریور ماه ۲۵۳۴ در ساعت

اعضاء کمیسیون تعاون و امور روستاها

شعبه اول - آقای رستم رفعتی

شعبه دوم - آقایان: اسدالله محمد خانلو عشایری -

محمد حسین معینی قراگزلو - منوچهر سلیمی - غلامرضا اعظمی باوندپور .

شعبه سوم - آقایان: مسیب میرعرب رضی -

عبدالعزیز راشدی - غلامرضا هاشمی میاندوآب - محمد حسین کاشفی .

شعبه چهارم - آقایان: محمدنوری - صمد مجتهدی - علی امیر عشایری .

شعبه پنجم - آقایان: غلامرضا غضنفری لرستانی - حسنعلی زرگرزاده حاج باغلوئی - ضیاء ابطحی فهلیانی .

شعبه ششم - آقایان: نصرتالله معززی - محمد رضا کبیری - ابراهیم کسرائی - محمد اسمعیل ساری اصلانی - عبدالطیف شیخ الاسلامی .

اعضای کمیسیون دادگستری

شعبه اول - آقایان: فتحالله سلیمانی سوادکوهی -

میرمحمدحسین سیدکلان - عنایتالله قائمی - حسین اسکندری - محسن پزشکیپور .

شعبه دوم - آقایان: عبدالهادی آقایان - محسن

اجاق - ولیالله پیر - میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرائی - محمد حسین موسوی .

شعبه سوم - آقایان: محمدعلی آموزگار - فتح تولائی زاده .

شعبه چهارم - آقایان: منوچهر پزشکی - جعفر منصوریان - ناصر نوربخش دماوندی .

شعبه پنجم - آقایان: نوذر صادقی - یوسف کهن -

محمد رضا وکیل گیلانی - جعفرقلی پیرزاده .

شعبه ششم - آقای علی احمد خورشید .

اعضای کمیسیون راه و ترابری

شعبه اول - آقایان: علی پاشا نوری اسفندیاری -

دکتر مرتضی قلی کیان - مجتبی نوری - فتحالله سلیمانی سوادکوهی - محمدصادق افتخار .

شعبه دوم - آقایان: مهندس حجتالله اردلان - کاظم اسکویی - ایرج مهرزاد - میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرائی - اسدالله محمد خانلو عشایری .

شعبه سوم - آقایان: حسن وزیری - مسیب

میرعرب رضی .

شعبه چهارم - آقایان: ناصر نوربخش دماوندی -

احمد دانشمند - محمد نوری .

شعبه پنجم - آقایان: کمالالدین عابدی - حسنعلی زرگرزاده حاج باغلوئی .

شعبه ششم - آقایان: شهباز شهبازی - بهمن بارک زهی - محمد علی باقرزاده - علی اکبر توتونچیان .

اعضای کمیسیون رسیدگی به سوالات

شعبه اول - آقایان: عنایتالله قائمی - داودفلاح مقدم - حسن صحرائی .

شعبه دوم - آقایان: ایرج مهرزاد - میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرائی - غلامرضا اخلاق پور .

شعبه سوم - آقایان: نظامالدین بزرگزاده - غلامحسین دانشی - محمدحسین کاشفی .

شعبه چهارم - آقایان: اشرف حریری - ناصر نوربخش دماوندی - جعفر منصوریان .

شعبه پنجم - آقایان: محمد شهرستانی - ایرج عطارد - ضیاء ابطحی فهلیانی .

شعبه ششم - آقایان: محمد صادق کاظمی - سید مرتضی بشیر - محمد رضا کبیری .

اعضای کمیسیون صنایع و معادن

شعبه اول - آقایان: ملک منصور اسفندیاری - محمد صادق فرمان .

شعبه دوم - آقای دکتر نصرالله منتظری .

شعبه سوم: آقایان: بدالله توتونچی افشار - سعید جوادی - احمد جلالیان - محمدقلی بسیج خلخالی .

شعبه چهارم - آقایان: دکتر مصطفی الموتی - حسن خلیل زاده شیرازی - ناصر مجتبیانی .

شعبه پنجم: آقایان: عنایت بهبهانی - عبدالله ریاضی - حسینعلی سلیمانی .

اعضای کمیسیون عرایض

شعبه اول - محسن پزشکیپور

شعبه دوم -

شعبه سوم - دکتر محمد بقائی یزدی - محمد علی آموزگار .

شعبه چهارم -

شعبه پنجم - محمد باقر سعیدی .

شعبه ششم - محمد صادق کاظمی - علی اکبر توتونچیان .

اعضای کمیسیون علوم و آموزش عالی

شعبه اول - آقایان: دکتر سیدعلی اکبر فیروزآبادی - طاهر جوکار - دکتر ظهورث فروزین .

شعبه دوم - آقایان: پروفیسور مسعود یغمائی - احمد دولتی - پرویز اربابی اناری - دکتر عبدالصمد رفعت -

دکتر شمس الدین ابوالهدی لنگرودی .

شعبه سوم -

شعبه چهارم - آقایان: سید کریم کائلی - دکتر سید ابراهیم چهارزی - بانو نیره ابتهاج سمیعی .

شعبه پنجم - بانو پرویندخت سلیلی - آقایان:

دکتر داریوش شیروانی - غلامعلی قاسمی - دکتر غلامعلی محمدی کوشکی .

شعبه ششم - آقایان: دکتر محمد ستاری - دکتر

محمد رضا عاملی تهرانی .

اعضای کمیسیون فرهنگ و هنر

شعبه اول - بانو متعالیه نائینی طباطبائی - آقایان:

فتحالله مافی - منوچهر دهقان - امانالله سترک درهشوری .

شعبه دوم - بانو طلعت اسدی (خزیمه) آقایان:

محمد حسین معینی قراگزلو - دکتر بوذرجمهر مهر - اسمعیل رحیمی لاریجانی .

شعبه سوم - بانوان: فاطمه نجیمی نائینی - هما

زاهدی - آقای حسن هرزندی .

شعبه چهارم - آقای دکتر سید ابراهیم چهارزی - بانو

مهین افشار جعفری (سهامی) - عبدالعباس طرفی .

شعبه پنجم - آقایان: حسن قرانی - پرویز خلغری -

بانو پرویندخت سلیلی .

شعبه ششم - آقایان: هومر آشوریان - مرتضی بشیر

کمیسیون کار و امور اجتماعی

شعبه اول - عباسعلی نصیری زاده .

شعبه دوم - آقای محمد حسین اسحق کاکش .

شعبه سوم - آقایان: احمد بنی احمد - سعید جوادی

ناصرالدین باقری - محمد حسین اسحق نژاد .

شعبه چهارم - آقایان: فتحالله حاتمی - خلیل الداغی

حسین قربانی نسب - مصطفی طغیانی دولت آبادی -

امیرعلی سیفی .

شعبه پنجم - آقای نورالله قدمی .

شعبه ششم - آقایان: رحیم پوریردباری - محمد رحیم

شیخ الاسلامی بانه - بانو فرخ نانا بان - آقای علی اوسطیکانه

اعضای کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

شعبه اول - آقایان: مظفر جندقی - رضا والفقاری -

فریدون سعادت قدس نیا .

شعبه دوم - آقایان: محمود محمودیان - سیف الله

افشار - عزیزاله قوامی - موسی اشرفی .

شعبه سوم - آقایان: حسن هرزندی - صدرالله

رئیس اردکانی - قوشان آلتی جعفری .

شعبه چهارم - آقایان: سید محمدباقر شادمان ولوی .

شعبه پنجم - آقایان: حسن صائبی - علی اکبر

معتضدی - فضل الله کاسمی - ایرج عطارد - حبیب اله

بهار - خانلر قراچورلو - غلامرضا غضنفری لرستانی .

شعبه ششم - آقایان: علی اوسطیکانه - نورعلی شهابی -

محمد رضاسعادت فرد - عیسی تدین .

اعضای کمیسیون کشور

شعبه اول - آقایان: جعفر قاسم زاده - حسینعلی بیات .

شعبه دوم - آقایان: قدرت الله واحدی - سیدعبدالله

صدیق زاده . عبدالله قراگزلو شجاعی .

شعبه سوم - آقایان: یحیی معینی چاشروند - محمد

دهقان نژاد - محمدقلی بسیج خلخالی - بانو ملک تاج

برومند .

شعبه چهارم - آقایان: هوشنگ نائینی - علی

طباطبائی - عبدالعباس طرفی - حسن خلیل زاده شیرازی -

جهانشاه افشار - دکتر محمد فرزاد امیری .

شعبه پنجم - آقایان: نعم الله قاضی - مهدی آستانه ای

محمدباقر سعیدی .

شعبه ششم - آقایان: مهدی شیخ الاسلامی - کریم

آذرف - امیرعلم خزیمه .

اعضای کمیسیون محاسبات

شعبه اول

شعبه دوم - آقای اسمعیل رحیمی لاریجانی .

شعبه سوم - آقایان: اسمعیل نواب صفا - دکتر

سید محمد جزایری - دکتر موسی درودی .

شعبه چهارم - آقای سیفالدین اهری .

شعبه پنجم

شعبه ششم - آقای مجتبی عالمی .

اعضای کمیسیون مسکن و شهرسازی

شعبه اول - آقایان: رضی چلاجور - دکتر علی

صدیق اسفندیاری .

شعبه دوم - آقایان: محسن اجاق - عبدالهادی

آقایان - غلامرضا اعظمی باوند پور - احمد دولتی .

شعبه سوم - آقایان: محمودتقی زاده منتظری - بدالله

توتونچی افشار .

شعبه چهارم - خانم اما آقایان - آقایان: منوچهر

پزشکی - هوشنگ ناظمی - خانم فریده هاشمی .

شعبه پنجم - آقایان: خسروی دارانی - جعفرقلی

پیرزاده .

شعبه ششم - آقایان: محمود شریفی - عبدالحسین مانی

اعضای کمیسیون نظام
 شعبه اول - آقایان : خداداد ریگی - محمد حسین غضنفری - محمد پارسا - علی پاشانوری اسفندیاری .
 شعبه دوم - آقایان : عبدالحسین تژده - نواز الله جهانشاهی .
 شعبه سوم - تیمسار سرلشکر وجیه الله آزموده - بانو فاطمه نجمی نائینی .
 شعبه چهارم - آقایان : امیرعلی سیفی - خلیل الداغی - حسین قربانی نسب .
 شعبه پنجم - آقایان : محمد حسین عباسمیرزائی - محمد حسین خسروی دارانی .
 شعبه ششم - تیمسار سرلشکر اسدالله ایلخانی - آقایان : فیروز یقوانی - مهدی شیخ الاسلامی .
 اعضای کمیسیون نیرو
 شعبه اول - آقایان : ابراهیم پردلی - رحمانقلی سیدی محمد حسین رهبر - منوچهریزدی .
 شعبه دوم - آقایان : ابراهیم بهره مند - حجت الله اردلان - سیف الله افشار - موسوی ماکوئی .
 شعبه سوم - آقایان : دکتر محمد بقائی یزدی - مظیفی رحیم زاده خوئی - تیمسار وجیه الله آزموده .
 شعبه چهارم - آقایان : دکتر غلامرضا عدل - حسن متولی .
 شعبه پنجم - آقایان : کریم بخش سعیدی - منصور صادقی .
 شعبه ششم - آقایان عیسی تدین - علی احمد خورشید .
 اعضای کمیسیون همکاری مجلسین
 شعبه اول - آقای مظفر جندقی - بانو متعالیه نائینی طباطبائی - دکتر حسین خطیبی
 شعبه دوم - بانو طلعت اسدی (خزیمه) آقایان : جواد افتخاری - صدری کیوان .
 شعبه سوم - آقایان : هلاکو رامبد - اسمعیل نواب صفا - دکتر عزت الله نصیری - سرلشکر عباس جباری .
 شعبه چهارم
 شعبه پنجم - آقایان دکتر جواد سعید - فضل الله کاسمی یوسف کهن . .
 شعبه ششم - سرلشکر اسدالله ایلخانی .
 ریاست معظم مجلس شورای ملی
 با احترام کمیسیونهای منتخب از شعب مقتدره
 ۲۳۵۰/۶/۱۷ روز شنبه ۱۷/۱/۲۳۵۰ تشکیل شد

هیئت رئیسه هر کمیسیون بشرح پیوست انتخاب گردید.
 با تقدیم احترام رئیس اداره کل قوانین سیدحسن جزایری
 هیئت رئیسه کمیسیون آموزش و پرورش
 رئیس - آقای دکتر حسن صدر
 نواب رئیس - آقایان : رضی چلاجور - محمود تقی زاده منظری
 مخبر - خانم فریده هاشمی
 منشی ها - خانم ها : فرخ لقا بابان - درخشنده کمالی آزاد
 هیئت رئیسه کمیسیون اطلاعات و جهانگردی
 رئیس - آقای علی اصغر مظهری
 نواب رئیس - آقایان : علی نظمی - محمدحسن دنخوش فومنی
 مخبر - آقای ایرج قادر
 منشی ها - خانم مهین افشار جعفری (سهامی)
 سید کریم کاظمی
 هیئت رئیسه کمیسیون اموراتخدام و سازمانهای اداری
 رئیس - آقای دکتر حیدرقلی برومند .
 نواب رئیس : آقایان : محمدصادق کانلی .
 غلامرضا اخلاقی پور
 مخبر : آقای کیومرث وشمگیر .
 منشی ها : آقایان کمال الدین عابدی - ایرج قادری .
 هیئت رئیسه کمیسیون اموراتقتصادی و دارائی
 رئیس - آقای دکتر صدری کیوان
 نواب رئیس - آقایان دکتر محمدجزایری - هوشنگ شادلسو
 مخبر - آقای محمدعلی ادیب مجلسی
 منشی ها - آقایان محمدحسین عباس میرزائی - دکتر محمد تقی شریعت .
 هیئت رئیسه کمیسیون امور خارجه
 رئیس - آقای دکتر محمود خیائی
 نواب رئیس - آقایان فتح الله مافی - نوذرصادقی
 مخبر - خانم نیره ابتهج سمیعی
 منشی ها - آقایان : خیاء ابطحی فهلیانی - منوچهر بهارلو
 هیئت رئیسه کمیسیون بازرگانی
 رئیس : آقای مجتبی جعفری .
 نواب رئیس : آقایان کاظم جزایری - محمد علی ادیب مجلسی .
 مخبر : آقای جعفر قاسم زاده

منشی ها : آقایان محمدعلی باقرزاده - سیدحسن صحرائی .
 هیئت رئیسه کمیسیون برنامه
 رئیس : آقای حسن متولی .
 نواب رئیس : آقایان : منوچهر بهارلو - یحیی معینی چاغروند .
 مخبر : آقای دکتر طهمورث فروزین .
 منشی ها : آقایان : پرویز فرهنگ بیگوند - محمدتقی شریعت .
 هیئت رئیسه کمیسیون بودجه
 رئیس : آقای دکتر حبیب دادفر
 نواب رئیس : آقایان کیومرث وشمگیر - نظام الدین بزرگ زاده .
 مخبر : آقای مجتبی عالمی
 منشی ها : آقایان دکتر محمد ستاری - محمدحسین اسحق نژاد .
 هیئت رئیسه کمیسیون بهداری
 رئیس - آقای دکتر هوشنگ رشید یاسمی
 نواب رئیس - آقایان : دکتر شمس الدین ابوالنهدی لنگرودی - دکتر جعفر عادل را نکوهی
 مخبر - آقای دکتر صدیق اسفندیاری
 منشی ها - خانم عصمت مشائی - دکتر محمد فرزانه امیری
 هیئت رئیسه کمیسیون پست و تلگراف و تلفن
 رئیس - آقای دکتر حسین تجدد .
 نواب رئیس - آقایان : غلامرضا هاشمی میانداوب عنایت الله قائمی .
 مخبر - آقای علی بهنیا .
 منشی ها - بانولطفیه وحیدی - عباسعلی نصیری زاده
 هیئت رئیسه کمیسیون تعاون و امور روستاها
 رئیس - آقای ابراهیم کسرائی .
 نواب رئیس - آقایان : غلامرضا هاشمی میانداوب - رستم رفعتی .
 مخبر - آقای محمدنوری .
 منشی ها - آقایان : محمدرضا کبیری - محمدحسین کاشفی .
 هیئت رئیسه کمیسیون دادگستری
 رئیس - آقای دکتر محمدحسین موسوی .
 نواب رئیس - آقایان : میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرائی - یوسف کهن .
 مخبر - آقای عنایت اله قائمی .
 منشی ها - آقایان : حسین اسکندری - نوذرصادقی .
 هیئت رئیسه کمیسیون راه و ترابری
 رئیس - آقای دکتر مرتضی قلی کیان .
 نواب رئیس - آقایان : محمدعلی باقرزاده - حسین وزیر .
 مخبر - آقای علی پاشانوری اسفندیاری .
 منشی ها - آقایان : شهباز شهبازی - حسینعلی زرگزاده حاج باغلوئی .
 هیئت رئیسه کمیسیون رسیدگی بسؤالات
 رئیس - آقای ایرج مهرزاد .
 نواب رئیس آقایان : داودفلاح مقدم - میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرائی .
 مخبر - آقای غلامرضا اخلاق پور .
 منشی ها - آقایان : اشرف حریری - محمدحسین کاشفی .
 هیئت رئیسه کمیسیون صنایع و معادن
 رئیس : آقای عنایت بهیانی .
 نواب رئیس : آقایان : یدالله توتونچی افشار - احمد جلالیان .
 مخبر : آقای دکتر نصرالله منتظری .
 منشی ها - آقایان : ناصر مجتبائی - حسینعلی سلیمانی
 هیئت رئیسه کمیسیون عرایض
 رئیس - آقای محسن پزشکیپور .
 نواب رئیس - آقایان : دکتر محمد بقائی - محمدعلی آموزگار .
 مخبر - آقای علی اکبر توتونچیان .
 منشی ها - آقایان : محمدباقر سعیدی - محمدصادق کاظمی .
 هیئت رئیسه کمیسیون علوم و آموزش عالی
 رئیس : آقای دکتر داریوش شیروانی .
 نواب رئیس - آقایان : غلامعلی قاسمی - دکتر پرویز اربابی اناری .
 مخبر : آقای دکتر علی اکبر فیروزآبادی .
 منشی ها : آقای دکتر محمدستاری - خانم پرویندخت سلیمی .
 هیئت رئیسه کمیسیون فرهنگ و هنر
 رئیس - آقای پرویز ظفری .
 نواب رئیس - آقایان : دکتر بودرحمهر - عبدالعباس طرفی .
 مخبر - آقای هومر آشوریان

منشی ها - آقایان: محمدحسین معینی قراگزلو - حسن هرزندی .

هیئت رئیسه کمیسیون کار و امور اجتماعی

رئیس - آقای امیرعلی سیفی .

نواب رئیس - آقایان : محمدحسین اسحق نژاد -

محمد رحیم شیخ الاسلامی بانه .

مخبر - آقای سعید جوادى .

منشی ها - آقایان: علی اوسط یگانه - عباسعلی

نصیری زاده .

هیئت رئیسه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس : آقای مظفر جندقی .

نواب رئیس : آقایان : سیدباقر شادمان - سیدالله

افشار .

مخبر : آقای ایرج عطارد .

منشی ها : آقایان حسن هرزندی - علی اکبر معتضدى

هیئت رئیسه کمیسیون کشور

رئیس : آقای مهدی شیخ الاسلامی .

نواب رئیس : آقایان : علی طباطبائی - کریم آصف .

مخبر : آقای عبدالله قراگزلو شجاعی .

منشی ها : آقایان : عبدالعباس طرفی - محمد

دهقانزاد .

هیئت رئیسه کمیسیون محاسبات

رئیس - آقای سیدالدین اهری .

نواب رئیس - آقایان دکتر محمد جزایری -

اسمعیل نواب دنا

مخبر - آقای اسمعیل رحیمی لاریجانی

منشی ها آقایان : موسی درودی - مجتبی عالمی

هیئت رئیسه کمیسیون مسکن و شهرسازی

رئیس : آقای منوچهر پزشکی

نواب رئیس : آقایان رضا چلاجور - محمود تقی زاده

منظری

مخبر : آقای جعفرقلی بیرزاده نهوجی

منشی ها: خانم فریده هاشمی - آقای محمود شریفی

هیئت رئیسه کمیسیون نظام

رئیس - تیمسار سرلشگر اسدالله ایلخانی

نواب رئیس - تیمسار سرلشگر وجیه الله آزموده - آقای

علی پاشانوری اسفندیاری .

مخبر - آقای عبدالحسین تژده

منشی ها - آقای محمدپارسا - خانم فاطمه نجمی نائینی.

هیئت رئیسه کمیسیون نیرو

رئیس : آقای دکتر غلامرضا عدل .

نواب رئیس آقایان : مصطفی رحیم زاده خوئی -

ابراهیم بهره مند .

مخبر : آقای اسدالله موسوی ماکوئی .

منشی ها : آقایان : رحمانقلی سیدی - منوچهر یزدی.

هیئت رئیسه کمیسیون همکاری مجلسین

رئیس - آقای دکتر جواد افتخاری

نواب رئیس - آقای یوسف کهن - خانم متعالیه

نائینی طباطبائی

مخبر - تیمسار سرلشکر عباس جباری

منشی ها - آقایان اسمعیل نواب صفا - محمد تقی

شریعت

۳- تصویب صورت جلسه شماره ۵۶ مورخ

۱۴ بهرمه ۲۵۳۵ .

رئیس - صورت جلسه روز چهارشنبه ۱۴ مهرماه خدمت

خانمها و آقایان توزیع شده است ، نسبت باین صورت جلسه

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- ختم جلسه .

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با

اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنیم موقع و

دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید .

(ساعت نه و سی دقیقه جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

عریضه جوابیه مجلسین به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر

محمد رضا پهلوی

شاهنشاه

مجلسین مقدم مبارک اعلیحضرت همایون محمدرضا

پهلوی آریا مهر شاهنشاه و اعلیحضرت فرح پهلوی

شهبانوی ایران را برای گشایش دوره اجلاسیه ۲۵۳۵ -

۲۵۳۶ شاهنشاهی گرامی میدارند و بدان مباهات و افتخار

میکند .

مایه کمال خرسندی است که همزمان با گشایش

این دوره اجلاسیه ملت ایران با قلبی سرشار از حق شناسی

و باشکوهی هرچه تمامتر آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال

سلطنت پرافتخار پهلوی را برگزار میکند و بدست آوردهای

این دوران فرخنده با سرافرازی و غرور مینگرد و بدان ارج و

قدر مینهد این گرامی داشت نموداری است روشن از پیوند

ناگسستی و استوار شاه و ملت که در طی اعصار و قرون

همواره ضامن بقاء و استقلال کشور ما بوده و اینک در

عصر فرخنده پهلوی و بخصوص در دوران شکوهمند

آریامهری با درخشش و فروغی بیمانند که هرگز نظیر

نداشته است تجلی میکند و نشانه ای است بارز از اتکاء

ملی بنظام کهن شاهنشاهی که یکی از سه اصل اصیل

حزب رستاخیز ملت ایران بشمار میآید . حزبی که تمام

افراد ملت را دربر گرفته و این وحدت بی سابقه ملی همراه

با ابتکار و درایت و هدایت آن فرمانده عالیقدر ما را در

راهی هموار بسوی تمدنی بزرگ پیش میبرد .

شاهنشاه :

کشور ما در طول تاریخ چند هزار ساله خود روزهای

روشن و تاریکی را پشت سر نهاده و از نشیب و فرازهای

فراوان گذشته است .

در مسیر این تاریخ کهن در برقراری نظم

و عدالت جهانی گاه چنانکه داریوش بزرگ در کتیبه

معروف خود یاد کرده است نیزه مردان پارسی بدورترین

نقاط رسید و پرچم شاهنشاهی ایران در بالاترین قله افتخار

و سرافرازی باهتزاز درآمد و گاه نیز باناکامیها و ناسرادیها

مواجه و دمساز بوده ایم اما آنچه مسلم است ملت ما

هیچگاه در برابر دشواریها سر تسلیم و رضا فرود نیاورد و

بزانو در نیامد و بیاری خداوند در سخت ترین ایام و دقایق

دستی نیرومند از آستین فرماندهی توانا بیرون آمده و بر همه

مشکلات و موانع فائق میشد و آب رفته را بجوی باز

می آورد . بارزترین نمونه آن قیام دلیرانه سردار بزرگ

تاریخ ایران اعلیحضرت رضا شاه کبیر بوده که پنجاه و

شش سال پیش در زمانی که ضعف و ناتوانی زمامداران

وقت و نفوذ و دخالت بی رویه بیگانگان و پریشانی و

ناسامانی اوضاع کشور و تفرقه و نفاق ملت دست

بدست هم داده و راههای چاره جوئی را بسته و رشته های

پیوند ملی را از هم گسسته بود با ایمان راسخ بهمانی ملی و

میهنی تکیه بتوانائی و تدابیر ذاتی و خدادادی در اندک

زمانی از چنان کشوری آشفته و درهم ریخته و از هم

گسیخته و ملتی نومید و سرافکنده ایرانی آباد و آزاد و

سرافراز و نیرومند بوجود آورد و اگر چه آن بزرگ مرد

تاریخ ایران فرصت نیافت تا تمامی آنچه در اندیشه بلند

خود داشت بانجام برساند اما فرزند برومندش بان آرزوها

جامه عمل پوشاند و با ابتکار اصول انقلاب شاه و ملت

تحولی عظیم در زندگانی فردی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی و

معنوی ملت ایران بوجود آورد که نتایج شگرف آن در

این حد از گسترش و عظمت و در مدت زمانی چنین کوتاه

هرگز در اندیشه ها نمی گنجید و بخاطر ها خطور نمیکرد

ولی بخواست خداوند این تحولات عظیم صورت تحقق

پذیرفت چنانکه امروز نتایج ارزنده آنرا با چشم می بینیم و

این هنوز از نتایج سعادت باش تاحصیح دولتش بدمد و

و آرزوی فرا رسد که ایران در سایه تدابیر این

فرمانده بزرگ همانگونه که در پرتو سیاست مستقل ملی

بتمام و کمال از استقلال سیاسی برخوردار است با اجرای

برنامه های وسیع در دست اقدام از نظر اقتصادی نیز

در ردیف کشور های صنعتی و کشاورزی بزرگ جهان

قرار گیرد و نه تنها از کمکهای دیگر کشور ها بی نیاز

بلکه خود تکیه گاهی محکم برای کشورهای نیازمند

باشد .

توجه خاص شاهنشاه بسپردن کار مردم ب مردم که

از آغاز دوران سلطنت پرافتخار خود همواره بدان توجه

داشته و تأکید فرموده‌اند و آثار آنرا امروز بصورت انجمن‌های ده و شهر و شهرستان و استان و خانه‌های انصاف و شوراهای داوری و شوراهای آموزش و پرورش و غیره بچشم می‌بینیم بخوبی نشان میدهد که چگونه فرمانده عالیقدر ملت ایران می‌کوشند تا تمام افراد ملت را در تعیین سرنوشت خویش شریک و سهیم سازند و با همکاری و همفکری چه در کانونهای حزبی و چه در انجمن‌های ملی بسوی یک دموکراسی مثبت و سازنده پیش ببرند و این ارج بزرگی است بقانون اساسی که بمفهوم حقیقی کلمه شاهنشاه ایران آنرا خود بملت خویش عنایت فرموده‌اند .

پس اگر ملت ایران در این سال موفقیتها و پیروزیهای پنجاه ساله عصر پهلوی را جشن میگیرد و با اعتمادی بنفس و غروری مشروع خود را آماده پیروزیها و موفقیت‌های همه جانبه آینده میکند بازتاب موفقیت‌های عظیمی است که بدست آورده بازتابی که در روز آغاز این جشن بزرگ ملی یکبار دیگر استواری پیوند شاه و ملت را بنحوی بارز در انظار جهانیان متجلی ساخت . پیوندی که در تاریخ طولانی کشور ما همواره مهمترین عامل حفظ استقلال و عظمت ملی و جهانی و همه پیروزیهای ملت ایران بوده است .

شاهنشاه :

یکی از بزرگترین دست‌آوردهای مارشد اقتصادی بی‌سابقه کشور است که در چند ساله اخیر همه ساله در جهان مقام اول را داشته و هنوز هم دارد . برنامه‌های وسیع صنعتی و اقتصادی ما که بصورتی همه جانبه در دست اجرا است در ششماه اول سال جاری پیش بینی رشد تولید ناخالص ملی ما را بقیمت‌های ثابت بحدود سیزده درصد و رشد صنایع و معادن را به ۱۸/۴ درصد و رشد کشاورزی را به ده درصد و رشد نفت و گاز را به پنج درصد و رشد خدمات را به ۲۲ درصد رسانیده و بدیهی است که این رشد بی‌سابقه مشکلاتی را نیز در پی داشته و دارد و از جمله بالا رفتن قدرت خرید بر مبنای عرضه و تقاضا و کمبود ظرفیت بنادر و کمبود ظرفیت کشتی‌راهها و بالا رفتن بی‌رویه دستمزدها یکسوی عدم توازن را بوجود آورده که با تمام تلاش در جهت تولید اضافی و کمک‌های مؤثر دولت برای ثابت نگهداشتن قیمت‌ها در مورد برخی اقلام مربوط بمصارف عمومی باز هم با آن مشکلات روبرو هستیم و فائق آمدن بر آن نیاز بزمان و کوشش بیشتری دارد که در برنامه‌های پنجم و ششم مورد توجه قرار گرفته و خواهد گرفت و باین ترتیب

گرچه از آغاز اصلاحات اراضی چنانکه طی گزارشی که بعرض شاهنشاه رسیده است شاهنشاه فرموده اند سطح اراضی زیر کشت از ۱۲ میلیون به ۱۹ میلیون هکتار تولید گندم از ۲۸۷۰۰۰ تن به ۶۰۰۰۰۰ تن و تولید برنج به ۴۰۰۰۰۰ تن به ۱۰۸۰۰۰۰ تن و تولید چغندر از ۸۱۰۰۰۰ تن به ۵۰۰۰۰۰ تن و چای از ۱۰۰۰۰ تن به ۲۴۰۰۰ تن افزایش یافته و تعداد گاو و گوسفند از ۳۶ میلیون به ۶۸ میلیون رسیده و البته در راه نیل به هدف توازن عرضه و تقاضا در زمینه محصولات کشاورزی می‌باید مقدار تولید این محصولات در هکتار بیش از پیش افزایش یابد با اینهمه این اضافه تولید باز هم پاسخگوی افزایش مصرف نبوده و نیست .

شاهنشاه در ضمن خطابه افتتاحیه ارقام قسمتی از این اضافه مصرفها را بیان فرمودند که نتیجه مستقیم بالا رفتن سطح زندگانی و درآمد سرانه مردم است که از ۱۰۰۰ دلار تجاوز کرده و بدیهی است که رفع این مشکل همانگونه که شاهنشاه بدان اشاره فرمودند متوقف ساختن ترقیات و کمتر کار کردن و کمتر خرج کردن نیست این راه حل منفی نمیتواند مورد قبول جامعه مرفعی امروزی ایران که هدف آن زندگانی بالاتر و رفاه بیشتر و ترقی روز افزون تر است باشد بلکه راه حل این مشکل را باید در طریق مثبت یعنی با کار بیشتر و تولید زیاد تر و بهره‌وری بیشتر از کار جست و با اقدامات ضد تورمی و رساندن راه بمناطق کشاورزی و تأمین آب و سیستم صریح آبیاری و فراهم کردن موجبات افزایش محصول و تربیت افراد متخصص باید باین دشواریها مبارزه کرد و بر آن فائق آمد .

در مورد کمبود افراد متخصص چنانکه شاهنشاه فرموده‌اند این دشواری در سطح تمام نیازهای مملکتی وجود دارد و برنامه‌های رشد و توسعه کشور ما نه تنها با این مشکل بلکه با کمبود نیروی کار نیز مواجه است . در مورد اخیر چنانکه اشاره فرموده‌اند تا چند سال دیگر که جوانان زربچهارده سال بسن رشد و کار میرسند خواهیم توانست قدرت مولد عظیمی در اختیار داشته باشیم و در مورد کمبود افراد متخصص نیز آنطور که در برنامه‌های مملکتی پیش بینی شده است امکان رفع آنرا با ایجاد و توسعه آموزش حرفه‌ای مربوط برشته‌های مختلف نیاز مملکت در اختیار خواهیم داشت .

شاهنشاه در خطابه افتتاحیه بکمبود مسکن اشاره فرمودند که اثر آن محسوس و افراد زیادی را زیر فشار گذاشته است . پیدا کردن راه حلی برای این مشکل همواره مورد توجه و عنایت شاهنشاه بوده و کوششهای مستمری

در جهت ایجاد تعادلی در این کمبود بکار گرفته شده که موجب کمال سپاسگزاری ملت ایران است و خود اشاره شاهنشاه در خطابه افتتاحیه بوضع ناساعد کرایه‌های زیاد از حد مسکن و سود جوئی نامشروع و تقلب در این مورد و عنایتی که در جهت جلوگیری از این بی‌عدالتی مبذول فرموده‌اند نشانه بارز دیگر از توجه خاص شاهنشاه بتأمین رفاه طبقات متوسط و کم درآمد است که همواره و در همه جهات و در تمام موارد آنرا مطمح نظر و وجهه‌همت شاهانه قرار داده و میدهند .

مجلسین اذعان دارند که کشور ایران در سایه فرماندهی دایمانه آن شاهنشاه بزرگ نه تنها میکوشد که در زمینه اقتصادی در داخل کشور براینگونه مشکلات فائق آید بلکه تا حد امکان و با اتخاذ تدابیر لازم و بموقع امکان یافته است تا با وضع نابسامان اقتصاد جهان که قسمتی از آن خواه ناخواه در اقتصاد ملی ما نیز اثر میگذازد مبارزه کند . این اندیشه خاصی بیش نیست که فرآورده‌های کشورهای صنعتی با تورمی غیر منطقی قوس صعودی را ادامه دهد و از قدرت خرید کشورهایی که در جریان اجرای برنامه‌های سازندگی و پیشرفت هستند منظمآ بکاهد و در برابر آن از کشورهای تولید کننده مواد خام توقع داشته باشند که بهای صادرات خود را افزایش ندهند ما اکنون بخوبی میدانیم که کشورهای صنعتی و ثروتمند جهان تنها ب فکر حل مشکلات اقتصادی خود هستند و در راه تأمین منافع خود آسانترین طریق بنظر آنها وارد کردن فشارهای نامعقول و غیر قابل قبول بکشورهای صادر کننده مواد خام برای ثابت نگهداشتن و حتی کاستن بهای صادرات آنهاست .

شاهنشاه ایران همواره تأکید فرموده‌اند که باید رابطه عادلانه‌ای بین بهای صادرات کشورهای صنعتی و بهای نفت وجود داشته باشد ولی متأسفانه کنفرانسهای متعدد بین‌المللی بعلت توجه زیاد از حد کشورهای صنعتی تنها بحل مشکلات اقتصادی خود و عدم توجه برفع مشکل کشورهای صادر کننده نفت هیچگاه نتوانست به نتیجه مطلوب برسد در این مورد تنها راهی که بنظر میرسد آنست که نظام کهن و غیر عادلانه اقتصادی موجود جهان چنانکه شاهنشاه اشاره فرموده‌اند دگرگون و یک نظام تازه اقتصادی بین‌المللی که متضمن منافع مشروع کلیه کشورها باشد جایگزین آن گردد .

مجلسین ارشاد و راهنمایی و ابتکاری و اقدامات قاطع شاهنشاه ایران را در حفظ حقوق ملت ایران از درآمدهای ملی خود در گذشته و آینده بدیده احترام

و تکریم و تحسین مینگرند و از صمیم قلب آنرا می‌ستایند و سپاس میگویند .

شاهنشاه

افزوده شدن سه اصل جدید بعنوان پانزدهم و شانزدهم و هفدهم انقلاب در امر تحصیل رایگان بشرط سپردن تعهد خدمت — حمایت دولت از مادران باردار و کودکان شیرخوار تا دوسالگی — بیمه همگانی و تأمین دوره بازنشستگی برای همه افراد ملت ایران بخصوص روستائیان گامهای بلندی بود که بابتکار شاهنشاه ایران در جهت تأمین آسایش و رفاه همه طبقات ملت ایران از سنین کودکی تا دوران جوانی و زمان بازنشستگی برداشته شده است .

نمایندگان دومجلس افزوده شدن این سه اصل را باصوّل چهارده‌گانه انقلاب شاه و ملت سپاس میگویند و یقین دارند که باگذشت زمان پایه‌های انقلاب شاه و ملت استوارترین درخت برومند ثمربخش ترو بارورتر خواهد شد و ملت ایران از آثار و نتایج مادی و معنوی و اخلاقی آن بیش از پیش برخوردار خواهد گشت .

شاهنشاه در خطابه افتتاحیه در امر آموزش بسسه نکته‌ای بسیار مهم اشاره فرمودند و آن توجه خاص به جنبه کیفی آموزش است .

امر آموزش در کشور مانند ایران باید با تکیه بفرهنگ و تمدن اصیل و کهن ایرانی همراه با روح میهن پرستی و ملیت و آراسته بفضایل اخلاقی و معنوی باشد و آینده جامعه ایران براساس آن پیریزی شود و استعدادهای نهفته دانشجویان و دانش‌آموزان شناخته و شکوفا گردد و در مسیر تقویت و پیشرفت قرار گیرد . نمایندگان دو مجلس ایمان دارند که هم استادان و هم دانشجویان با اغتنام فرصت از زمینه مساعدی که اینک در سایه عنایت شاهنشاه در امر آموزش کشور فراهم شده است باین موضوع اساسی توجه دقیق مبذول خواهند داشت تا همراه با پیشرفت کمی و افزایش تعداد افراد تحت تعلیم در دوره‌های تحصیلی کشور که در سال جاری برقم بسیار قابل توجه ۸۵۰۰۰۰۰ تن یعنی بالاترین رقم در تاریخ ایران رسیده است از جنبه کیفی نیز این تحرك عظیم و اساسی در برنامه‌های آموزشی آنطور که در اندیشه فرمانده بزرگ ملت ایران است پدید آید .

شاهنشاه در خطابه افتتاحیه باین نکته اشاره فرمودند که آموزش نباید منحصر بمدراس و دانشگاهها باشد بلکه باید در مکتب حزب رستاخیز ملت ایران که مکتب آموزش سیاسی و اخلاقی و اجتماعی است تکمیل

دفاعی کشور را تأیید میکنند و در اجرای وظایف قانونی که از این جهت برعهده دارند هرگز درنگ و کوتاهی نخواهد نمود.

شاهنشاه ایران همواره در این عقیده راسخ بوده و آنرا با صراحت کامل ابراز و تکرار فرموده‌اند که امنیت و ثبات سیاسی منطقه خلیج فارس یکی از مهمترین عوامل صلح جهانی است و حفظ این امنیت و ثبات منحصراً در وظیفه کشور های ساحلی آنست. چنانکه در مورد اقیانوس هند نیز مکرر فرموده اند که باید این منطقه از رقابت قدرتهای بزرگ دور بماند و مسئولیت حفظ صلح و امنیت این منطقه منحصراً بادولتهای ساحلی آن باشد نمایندگان دومجلس یقین دارند این نیت عالی شاهنشاه بتحقیق خواهد پیوست. در مورد خلیج فارس البته که جز این نخواهد بود و در منطقه اقیانوس هند نیز باید گفت که جز این نمیتواند باشد.

شاهنشاه در خطابه افتتاحیه به مشکل غم‌انگیز و دردناک خاورمیانه اشاره فرمودند و مانند همیشه کلید حل این مشکل را اجرای قطعنامه‌های ۲۴۲ و ۳۳۸ شورای امنیت و تصمیمات متخذه در این باب بخصوص وضع بیت‌المقدس و تأمین حقوق حقه و ملی مردم فلسطین دانسته‌اند.

نمایندگان دومجلس امیدوارند یک همکاری مثبت بین‌المللی و بخصوص چاره‌اندیشی و واقع‌بینی کشورهای منطقه خاورمیانه هرچه زودتر باین وضع آشفته و نابسامان که ما نیز بسهم خود و باقتضای روابط همجواری و برادری اسلامی از آن رنج می‌بریم پایان بخشد.

فرمایشات شاهنشاه در مورد روابط دوستانه ما با کشورهای افریقائی و گسترش این روابط صورتی وسیع و بخصوص طرفداری کامل شاهنشاه از رفع تبعیض نژادی در این منطقه و پشتیبانی از هرنوع کوششی که در راه حل منطقی و اساسی این مشکل صورت پذیرد و مبارزه قاطع و استوار با تروریسم بین‌المللی حقیقی است که همه مردم جهان آنرا تأیید میکنند زیرا جز از این راه نمیتوان بصلح و ثبات و آرامشی که جهان امروز از هر زمان دیگر بیشتر بآن نیازمند است دست یافت.

شاهنشاه

ابراز عنایت و قدردانی شاهنشاه از روح میهن‌پرستی و تفاهمی که نمایندگان دو مجلس در دوره اجلاس گذشته در همکاری با دولت در امر بررسی و اصلاح و تصویب قوانین ابراز داشته‌اند موجب سربلندی و مباهات و کمال افتخار نمایندگان است یقین دارد عموم نمایندگان این سرمایه‌گرانقدر معنوی را گرامی و مغتنم داشته و تمامی هم خود را بکار خواهند برد تا در آینده هرچه بیشتر بر آن بیفزایند و بیش از پیش مورد عنایت و مرحمت فرمانده عالیقدر ملت ایران قرار گیرند.

اینک با کمال افتخار آمادگی دومجلس را برای شروع بکار بعرض پیشگاه مبارک میرساند.

شود و شکل بگیرد کانونهای حزبی در سراسر کشور باید بصورت سراسری مجهز در جهت تحقق این هدف عالی آماده شوند.

چنانکه شاهنشاه فرمودند کنگره‌های ملی سازمانهای کارگران دانش‌آموزان سمینارهای آموزشی سیاسی و جلسات گفت و شنود حزبی می‌تواند نقشی سازنده در اجرای این وظیفه ملی داشته باشد.

اقداماتی که تاکنون در این راه انجام پذیرفته و تشکل پنج میلیون ونیم تن از زنان و مردان ایرانی در کانونهای حزبی و برگذاری انتخابات اخیر بخصوص مشارکت و فعالیت وسیع زنان کشور در آن نمایانگر رشد اجتماعی جامعه‌ای است که تاچند سال پیش زنان در آن هیچ سهمی در تعیین سرنوشت خود نداشتند.

اراده‌سویه شاهنشاه در تعمیم دموکراسی واقعی سیاسی بر اساس آموزش تحصیلی و حزبی همراه بادموکراسی اقتصادی و اقتصاد دموکراتیک و عدالت اجتماعی ضامن رشد روزافزون فکری و اخلاقی تمام افراد ایرانی و آزادیهای مشروع فردی و اجتماعی آنان بوده و خواهد بود.

نمایندگان مجلسین اذعان دارند که این نظم اجتماعی با توجه بقوانین و اصول انسانی و موازین اخلاقی و تمدن و فرهنگ ایران و مبانی عالیله مذهبی اجتماع حال و آینده را چنانکه شاهنشاه ایران فرموده‌اند برسالم ترین و صحیح ترین پایه ها استوار و مستقر خواهد ساخت.

اجرای اصول سیاست مستقل ملی برهبری شاهنشاه ایران بکشور ما امکان و فرصت داد تا با پشتیبانی قاطع از صلح و تفاهم و همزیستی و همکاری بین‌المللی و دفاع از تصمیمات سازمان ملل متحد با اکثر نزدیک تمام کشورهای جهان همکاری و روابط دوستانه سیاسی و اقتصادی داشته باشد و نمایندگان مجلسین اعتقاد راسخ دارند که در دفاع از میهن باید از هر جهت متکی بخود باشیم و هیچگاه از تقویت بنیه دفاعی خویش غافل نمائیم و تا آنجا که بتوانیم نیروی نظامی خود را آماده تر و مجهزتر سازیم بدیهی است چنانکه شاهنشاه فرمودند ما این رویه را تا هنگامی که وسیله و دستگاه مطمئنی برای تضمین صلح و امنیت جهانی وجود نداشته باشد ادامه خواهیم داد و کمترین قصوری در این مورد روا نخواهیم داشت و در عین حال ایفای نقش فعال کشور خود را در راه نیل به هدف خلع سلاح بین‌المللی کامل و عمومی نیز دنبال می‌کنیم. پیشنهاد شاهنشاه در راه دفاع از مصالح ملی و منطقه‌ای و جهانی دایر بغير اتمی شدن منطقه خاور میانه که مورد تأیید کامل سازمان ملل متحد قرار گرفت یکی از بارزترین مظاهر تلاش پرثمر و پی‌گیر شاهنشاه ایران در راه تأمین و تضمین صلح جهانی بشمار میرود.

نمایندگان دو مجلس تقویت باز هم بیشتر نیروی